EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 16.5.2022.
COM(2022) 205 final

2022/0150 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz grozījumu EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības, un 32. protokolā par 82. panta īstenošanas finanšu kārtību

(InvestEU)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu par nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā sakarā ar paredzēto Apvienotās komitejas lēmuma pieņemšanu, kas skar grozījumu EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības, un 32. protokolā par 82. panta īstenošanas finanšu kārtību

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. EEZ līgums

Līgums par Eiropas Ekonomikas zonu ("EEZ līgums") garantē pilsoņiem un uzņēmējiem vienlīdzīgas tiesības un pienākumus iekšējā tirgū Eiropas Ekonomikas zonā. Tas paredz visās 30 EEZ valstīs, tostarp ES dalībvalstīs, Norvēģijā, Islandē un Lihtenšteinā, ieviest ES tiesību aktus, kas reglamentē četras pamatbrīvības. Turklāt EEZ līgums attiecas uz sadarbību citās svarīgās jomās, piemēram, pētniecības un izstrādes, izglītības, sociālās politikas, vides, patērētāju aizsardzības, tūrisma un kultūras jomā, kuras kopā dēvē par horizontālās un papildu politikas jomām. Līgums stājās spēkā 1994. gada 1. janvārī. Eiropas Savienība kopā ar tās dalībvalstīm ir līguma puse.

2.2. EEZ Apvienotā komiteja

EEZ Apvienotā komiteja ir atbildīga par EEZ līguma pārvaldību. Tā ir forums viedokļu apmaiņai par EEZ līguma darbību. Lēmumus pieņem vienprātīgi.

2.3. Paredzētais EEZ Apvienotās komitejas akts

Paredzams, ka EEZ Apvienotā komiteja pieņems EEZ Apvienotās komitejas lēmumu ("paredzētais akts"), kas attieksies uz grozījumu EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības, un 32. protokolā par 82. panta īstenošanas finanšu kārtību.

Paredzētā akta mērķis ir paplašināt EEZ līguma līgumslēdzēju pušu sadarbību, lai paredzētu EEZ EBTA valstu līdzdalību programmā *InvestEU*. Tādējādi EEZ līgumā iekļauj Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido programmu *InvestEU* un groza Regulu (ES) 2015/1017[1].

Tā kā Lihtenšteina nav paudusi interesi par dalību programmā *InvestEU*, EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projekts attiecas tikai uz Norvēģiju un Islandi. EEZ EBTA valstis arī izvēlējās nepiedalīties konsultāciju centrā *InvestEU* un var izvēlēties fonda *InvestEU* ES nodalījuma ietvaros piedalīties vienā vai vairākos finanšu produktos. Lai EEZ EBTA valstis varētu veikt adekvātu finanšu iemaksu, tādu iemaksu pamato uz to finanšu produktu riska profilu, kuros tās izvēlējušās piedalīties. EEZ EBTA valstu iemaksa palielina ES garantiju.

EEZ EBTA valstu finanšu iemaksas fondā *InvestEU* aprēķina vajadzībām EEZ līguma 82. panta 1. punktā noteiktais proporcionalitātes faktors budžeta pozīcijām var precīzi neatspoguļot caur attiecīgajiem finanšu produktiem notiekošās līdzdalības īpatsvaru fondā *InvestEU*. Saskaņā ar 32. protokola 8. pantu EBTA valstis tādējādi noslēdz iemaksu nolīgumus ar ES, ko pārstāv Komisija. Tā kā finanšu iemaksu veic caur izvēlēto finanšu produktu, iemaksu nolīgumos jānosaka finanšu iemaksas summas, ko EBTA valstis iemaksā

[1] OV L 107, 26.3.2021., 30.–89. lpp.

ES garantijā, jāizklāsta noteikumi par iemaksas izmantošanu, jānosaka iemaksas veikšanas biežums un daļas un noteikumi par neizlietoto līdzekļu un ieņēmumu atmaksāšanu EBTA valstīm.

Saskaņā ar ES budžeta politiku līdzdalība ES darbībās var notikt tikai tad, ja ir veikta attiecīga finanšu iemaksa. Tomēr maksājumu var veikt tad, kad ir pieņemts šis Padomes lēmuma projekts un EEZ EBTA valstīm ir iesniegts tam sekojošais Eiropas Komisijas sagatavotais ES aicinājums veikt iemaksas.

Tādēļ, lai aptvertu laikposmu no 2022. gada 1. janvāra līdz attiecīgā maksājuma saņemšanai, Apvienotās komitejas lēmuma projektu ar atpakaļejošu spēku arī piemēro no 2022. gada 1. janvāra. Lēmuma piemērošana ar atpakaļejošu spēku neietekmē attiecīgo personu tiesības un pienākumus, un tiek ievērots tiesiskās paļāvības princips.

Paredzētais akts būs pusēm saistošs saskaņā ar EEZ līguma 103. un 104. pantu.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Komisija iesniedz EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projektu, kas Padomei jāpieņem kā Savienības nostāja. Komisija cer pēc iespējas drīz iesniegt EEZ Apvienotajai komitejai minēto dokumentu.

Pievienoto EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projekta saturs un būtība pārsniedz to, ko var uzskatīt tikai par tehniskiem pielāgojumiem Padomes Regulas Nr. 2894/94 1. panta 3. punkta nozīmē. Tādējādi Savienības nostāju nosaka Padome.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka "*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*".

Jēdziens "*lēmumi ar juridiskām sekām*" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kam nav saistoša spēka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*"[2].

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

EEZ Apvienotā komiteja ir struktūra, kas izveidota ar līgumu, proti, ar EEZ līgumu. Akts, kuru EEZ Apvienotā komiteja ir aicināta pieņemt, ir lēmums ar juridiskām sekām. Paredzētais akts atbilstoši starptautiskajām tiesībām būs saistošs saskaņā ar EEZ līguma 103. un 104. pantu.

Paredzētais akts nepapildina un negroza EEZ nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu. Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts saistībā ar 1. panta 3. punktu Padomes Regulā Nr. 2894/94 par Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu īstenošanas kārtību.

[2] Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens no tiem ir atzīstams par galveno, bet otram ir pakārtota nozīme, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais jeb dominējošais mērķis vai komponents.

Paredzētajam aktam, ar ko vienlaikus vēlas sasniegt virkni mērķu vai kam ir vairāki komponenti, kuri ir nesaraujami saistīti un no kuriem neviens nav pakārtots otram, materiālajā juridiskajā pamatā lēmumam saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu būs izņēmuma kārtā jāietver dažādie atbilstīgie juridiskie pamati.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats saskan ar EEZ līgumā iekļaujamā ES tiesību akta materiālo juridisko pamatu.

"Programma *InvestEU*" ir balstīta uz LESD sadaļām "Rūpniecība" un "Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija" (173. pants un 175. pants trešā daļa).

Tādēļ ierosinātā lēmuma materiālajā juridiskajā pamatā ir šādi noteikumi: LESD 173. pants un 175. pants trešā daļa.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 173. pantam un 175. panta trešajai daļai saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu un 1. panta 3. punktu Padomes Regulā Nr. 2894/94 par Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu īstenošanas kārtību.

5. IETEKME UZ BUDŽETU

Norvēģija un Islande sniedz finansiālu ieguldījumu Savienības budžetā. Precīza summa tiks noteikta saskaņā ar EEZ līguma noteikumiem, līdzko šis Padomes lēmuma projekts būs pieņemts.

6. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Tā kā ar EEZ Apvienotās komitejas lēmumu tiks grozīts EEZ līguma 31. protokols par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības, un 32. protokols par 82. panta īstenošanas finanšu kārtību, ir lietderīgi to pēc pieņemšanas publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2022/0150 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz grozījumu EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības, un 32. protokolā par 82. panta īstenošanas finanšu kārtību

(InvestEU)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 173. pantu un 175. panta trešo daļu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 2894/94 (1994. gada 28. novembris) par Eiropas Ekonomikas zonas līguma īstenošanas kārtību[3] un jo īpaši tās 1. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Līgums par Eiropas Ekonomikas zonu[4] ("EEZ līgums") stājās spēkā 1994. gada 1. janvārī.

(2) Ievērojot EEZ līguma 98. pantu, EEZ Apvienotā komiteja var nolemt grozīt citustarp EEZ līguma 31. protokolu par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības, un 32. protokolu par 82. panta īstenošanas finanšu kārtību.

(3) EEZ līgumā ir iekļaujama Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/523[5].

(4) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza EEZ līguma 31. protokols (par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības) un 32. protokols (par 82. panta īstenošanas finanšu kārtību).

(5) Tāpēc Savienības nostājas EEZ Apvienotajā komitejā pamatā vajadzētu būt EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projektam, kas izklāstīts šā lēmuma pielikumā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostājas, kura Savienības vārdā ir jāpieņem EEZ Apvienotajā komitejā par ierosināto grozījumu EEZ līguma 31. protokolā (par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības) un 32. protokolā (par 82. panta īstenošanas finanšu kārtību), pamatā ir EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projekts, kas pievienots šim lēmumam.

---

3 OV L 305, 30.11.1994., 6.–8. lpp.

4 OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp.

5 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido programmu *InvestEU* un groza Regulu (ES) 2015/1017 (OV L 107, 26.3.2021., 30.–89. lpp.).

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs